

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Razvojni vidiki socialnega izključevanja otrok in mladostnikov
Course title:	Developmental perspectives of social exclusion of children and adolescents

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program za izpopolnjevanje Delo z otroki in mladostniki s težavami na področju socialnega vključevanja	/	1.	2.
Študijski program za izpopolnjevanje Work with children and adolescents with problems in the field of social inclusion	/	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10		30			140	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Eva Kranjec

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lectures:	slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pozitivno ocenjene sprotne naloge so pogoj za pristop k pisnemu izpitu.

Prerequisites:

Positively assessed coursework is a prerequisite for taking the written exam.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Socialna kognicija otrok in moralni razvoj v otroštvu in mladostništvu
Samoregulacija in socialno vedenje
Socialna identiteta
Vrstniški odnosi – medosebna zavrnjenost in medskupinska izključenost
Sodobne znanstvene teorije socialne izključenosti
Razvojni izidi socialne izključenosti otrok in mladostnikov
Spodbujanje socialnega vključevanja: empatija, socialno-kognitivne spretnosti in medskupinski stiki
Vloga vrstnikov in šolskega okolja

Social cognition and moral development in childhood and adolescence
Self-regulation and social behaviour
Social identity
Peer relationships – interpersonal rejection and intergroup exclusion
Contemporary scientific theories of social exclusion
Developmental outcomes of social exclusion in children and adolescents
Promoting social inclusion: empathy, social-cognitive skills and inter-group contacts
Role of peers and school environment

Temeljni literatura in viri / Readings:

Temeljna literatura (Basic literature):

Bukowski, W. M., Laursen, B. in Rubin, K. H. (2018). *Handbook of peer interactions, relationships, and groups* (2. izd.). Guilford Publications. [E-knjiga, zbirka podatkov: eBook Collection (EBSCOhost)] <https://ukm.um.si/elektronski-viri>

Košir, K. (2013). *Socialni odnosi v šoli*. Subkulturni azil. [http://www.ljudmila.org/subkulturni-azil/front/img/admin/file/frontier/Kosir_Katja - Socialni odnosi v soli.pdf](http://www.ljudmila.org/subkulturni-azil/front/img/admin/file/frontier/Kosir_Katja_-_Socialni_odnosi_v_soli.pdf)

Marjanovič Umek, L. in Zupančič, M. (ur.) (2020). *Razvojna psihologija. 2. dopolnjena in razširjena izd., 1. zvezek*. Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Marjanovič Umek, L. in Zupančič, M. (ur.) (2020). *Razvojna psihologija. 2. dopolnjena in razširjena izd., 2. zvezek*. Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Dodatna literatura (Additional literature):

Lynn Mulvey, K., Boswell, C. in Zheng, J. (2017). Causes and consequences of social exclusion and peer rejection among children and adolescents. *Report on Emotional & Behavioral Disorders in Youth*, 17(3), 71–75.

[https://www.researchgate.net/publication/327020556 Causes and Consequences of Social Exclusion and Peer Rejection Among Children and Adolescents](https://www.researchgate.net/publication/327020556_Causes_and_Consequences_of_Social_Exclusion_and_Peer_Rejection_Among_Children_and_Adolescents)

Riva, P. in Eck, J. (ur.). (2016). *Social exclusion: Psychological approaches to understanding and reducing its impact*. Springer International Publishing/Springer Nature.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Študenti pri učni enoti:

Izgradijo razumevanje temeljnih konceptov, teorij in modelov socialne kognicije, moralnega razvoja in socialnega izključevanja, jih medsebojno primerjajo in ovrednotijo.

Razumejo konstrukt samoregulacije, socialnega vedenja in socialne identitete.

Spoznajo dejavnike in posledice medosebne zavrtnjenosti ter medskupinske izključenosti.

Usvojijo in oblikujejo tehnike za spodbujanje socialnega vključevanja preko razvoja socialno-kognitivnih spretnosti in medskupinskih stikov.

Zavedajo se pomena vrstniške opore in šolskega okolja pri spodbujanju socialne vključenosti otrok ter mladostnikov.

Pridobijo splošne (generične) kompetence:

Sposobnost kritične presoje in analize primerov.

Sposobnost strokovno-znanstvenega komuniciranja.

Pridobijo predmetno-specifične kompetence:

Poglobljeno razumevanje in uporaba znanstvenih modelov socialne izključenosti v praktičnem okolju.

Sposobnost prepoznavanja dejavnikov in obravnave socialne zavrtnjenosti in medskupinske izključenosti.

Načrtovanje intervencij za spodbujanje socialne vključenosti otrok in mladostnikov.

Students in the learning unit:

Develop an understanding of fundamental concepts, theories, and models of social cognition, moral development, and social exclusion, and compare and evaluate them.

Understand the constructs of self-regulation, social behaviour, and social identity. Learn about the factors and consequences of interpersonal rejection and intergroup exclusion.

Acquire and develop techniques for promoting social inclusion by developing social-cognitive skills and intergroup contact.

Recognize the importance of peer support and the school environment in promoting social inclusion of children and adolescents.

Acquire general (generic) competences:

Ability to critically assess and analyse case studies.

Ability to communicate professionally and scientifically.

Acquire subject-specific competences:

In-depth understanding and application of scientific models of social exclusion in practical settings.

Ability to identify factors and address social rejection and intergroup exclusion.

Planning interventions to promote social inclusion of children and adolescents.

Predvideni študijski rezultati:**Študenti bodo:**

Razložili stopnje razvoja socialne kognicije in moralnega presojanja.

Opisali konstrukt samoregulacije, socialnega vedenja in socialne identitete.

Primerjali sodobne teorije socialnega vključevanja in ovrednotili njihov pomen za vzgojno-izobraževalno delo.

Identificirali dejavnike medosebne zavrtnjenosti in medskupinske izključenosti ter ocenili njihov učinek na razvojne izide otrok ter mladostnikov.

Intended learning outcomes:**Students will:**

Explain the stages of social cognition development and moral judgement.

Describe the construct of self-regulation, social behaviour, and social identity.

Compare contemporary theories of social inclusion and evaluate their significance for educational practice.

Identify the factors of interpersonal rejection and intergroup exclusion and assess their impact on the developmental outcomes of children and adolescents.

Opredelili raznolike tehnike za spodbujanje socialnega vključevanja otrok in mladostnikov glede na njihov socialni kontekst in preko razvoja njihovih socialno-kognitivnih spretnosti.

Pojasnili pomen vrstniške opore in šolskega okolja pri spodbujanju socialne vključenosti otrok in mladostnikov.

Kritično ovrednotili in uporabili sodobna znanstvena spoznanja v praktičnih sprotih nalogah.

Defined various techniques to promote social inclusion of children and adolescents based on their social context and through the development of their socio-cognitive skills. Explain the importance of peer support and the school environment in promoting social inclusion for children and adolescents. Critically evaluated and applied contemporary scientific findings in practical coursework.

Metode poučevanja in učenja:

Interaktivna predavanja, diskusije, delo v skupinah, študije primerov, samostojno delo študentov, skupinsko problemsko učenje, didaktična uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Interactive lectures, discussions, work in groups case studies, independent student work, group problem-based learning, didactic use of information and communication technology.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit	60 %	Written exam
Sprotne naloge	40 %	Coursework

Reference nosilca / Lecturer's references:

Kranjec, E. in Bakračević, K. (2023). Differences in self-regulated learning between gifted students, students with special needs and other students in Slovenian schools. *International Journal of Instruction*, 16(3), 505–518. <https://doi.org/10.29333/iji.2023.16327a>

Kranjec, E. in Cugmas, Z. (2021). Razvojne značilnosti otrok od rojstva do poznega otroštva. V D. Haramija in S. Pulko (ur.). *Pogledi na slovenščino kot neprvi jezik v zgodnjem izobraževanju* (str. 63–85). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru. <https://doi.org/10.18690/978-961-286-488-0.3>

Tekavc, J. in Kranjec, E. (2021). Socialni razvoj ter identiteta otrok in učencev, ki jim je slovenščina drugi ali tuji jezik (SDTJ). V D. Haramija in S. Pulko (ur.). *Pogledi na slovenščino kot neprvi jezik v zgodnjem izobraževanju* (str. 87–111). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru. <https://doi.org/10.18690/978-961-286-488-0.4>

Kranjec, E. in Svetina, M. (2021). Strukturni in razvojnopsihološki vidiki izvršilnih funkcij. *Anthropos*, 53(1/2), 9–28.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Razvijanje socialnih veščin otrok in mladostnikov v različnih skupinah
Course title:	Developing social skills of children and adolescents in different groups

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program za izpopolnjevanje Delo z otroki in mladostniki s težavami na področju socialnega vključevanja		1.	2.
Študijski program za izpopolnjevanje Work with children and adolescents with problems in the field of social inclusion		1 st	2 nd

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/ elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10		30			140	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Darja Plavčak

Jeziki / Predavanja/Lectures: slovenski/Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

/

/

Vsebina:

Izvori socialnega vplivanja na mišljenje in odzivanje otrok in mladih.
 Pomen sekundarnega socialnega prostora (npr. vrtec, šola, vrstniki) za razvoj socialnih veščin.
 Osnovni principi delovanja skupine kot prostora socialnega učenja.
 Čustvene in vedenjske težave in motnje otrok in mladih (vzroki, oblike, sopojavljanje z drugimi primanjkljaji, učinkovito pedagoško odzivanje).
 Trening socialnih veščin, interaktivne igre, pristop pomoči z umetnostjo in drugi pristopi za premagovanje primanjkljajev v socialnih veščinah.
 Ustrezno ravnanje z lastnimi čustvi ob delu s težje vodljivimi otroki in mladostniki.

Content (Syllabus outline):

Sources of social influence on the thinking and response of children and young people.
 The importance of secondary social space (e.g. kindergarten, school, peers) for the development of social skills.
 The basic principles of the group's functioning as a space for social learning.
 Emotional and behavioral difficulties and disorders of children and young people (causes, forms, co-occurrence with other problems, effective pedagogical responses).
 Social skills training, interactive games, an art-based approach, and other approaches to overcoming social skills deficits.
 Adequate handling of one's own emotions when working with difficult-to-manage children and adolescents.

Temeljna literatura in viri / Readings:

Temeljna literatura in viri (Basic literature and resources):

Košnik, P., Plavčak, D., Vovk Ornik, N., Zupanc Grom, R., Domajnko, J., Marolt, B., Pal, P., Zalokar, L., Krajncan, M. (2022). *Vzgojni program za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami in izvedbena priporočila za izvajanje vzgojnega programa*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

http://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Izobrazevanje-otrok-s-posebnimi-potrebami/OS/vzgojni_program_VIZ_s_priporocili.pdf

Plavčak, D. (2020). *Socialne spretnosti učencev v osnovni šoli s prilagojenim programom*.

Doktorska disertacija. Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta. <http://pefprints.pef.uni-lj.si/6231/>

Kobolt, A. (2009). Skupina kot prostor socialnega učenja. *Socialna pedagogika*, 13(4), 359–382.

https://www.revija.zzsp.org/pdf/Soc_Ped_2009-4.pdf

Dodatna literatura in viri (Additional literature and resources):

Plavčak, D. (2024). The Families of Special Needs Children from the Perspective of Vulnerability. *Center for Educational Policy Studies Journal*, 14(2), 155–170.

<https://doi.org/10.26529/cepsi.1523>

Cilji in kompetence:

Študenti pri učni enoti:
 Razumejo izvore socialnega vplivanja na mišljenje in odzivanje otrok in mladostnikov.
 Zavedajo se pomena sekundarnega socialnega prostora za razvoj socialnih veščin.

Objectives and competences:

Students in learning unit:
 Understands the sources of social influence on the thinking and responses of children and adolescents.
 Recognize the importance of secondary social spaces for the development of social skills.

Določijo osnovne principe delovanja skupine kot prostora socialnega učenja.
Usvojijo pojavnost in oblike čustvenih in vedenjskih težav/motenj.
Seznanijo se z osnovnimi principi pedagoškega odzivanja na čustvene in vedenjske težave/motnje otrok in mladih.
Razumejo pristope spodbujanja socialnih veščin, jih načrtujejo in uporabljajo v praksi.
Znajo ustrezno ravnati z lastnimi čustvi ob delu s težje vodljivimi otroki in mladostniki.
Pridobijo sposobnost analiziranja in vrednotenja prenosa teoretičnih znanj v prakso s pomočjo poročila.

Define the basic principles of the group's dynamics as a space for social learning.
Comprehend the occurrence and forms of emotional and behavioral difficulties/disorders.
Understand the basic principles of pedagogical response to emotional and behavioral difficulties/disorders of children and youth.
Understand approaches to developing social skills, plans them and uses them in practice.
Know how to deal with his own emotions when working with difficult-to-manage children and adolescents.
They acquire the ability to analyze and evaluate the transfer of theoretical knowledge into practice through a report.

Predvideni študijski rezultati:

Študenti bodo:
Opredelili izvore socialnega vplivanja na mišljenje in odzivanje otrok in mladostnikov.
Analizirali pomen sekundarnega socialnega prostora za razvoj socialnih veščin.
Navedli osnovne principe delovanja skupine kot prostora socialnega učenja.
Razlikovali pojavnost in oblike čustvenih in vedenjskih težav/motenj.
Izbrali ustrezne osnovne principe pedagoškega odzivanja glede na čustvene in vedenjske težave/motnje otrok in mladih.
Opredelili pristope spodbujanja socialnih veščin, jih načrtovali in uporabljali v praksi.
Ustrezno ravnali z lastnimi čustvi ob delu s težje vodljivimi otroki in mladostniki.
Analizirali in vrednotili izvedeno delavnico spodbujanja socialnih veščin s pomočjo poročila.

Intended learning outcomes:

Students will:
Identify the sources of social influence on the thinking and behavior of children and adolescents.
Analyze the importance of secondary social spaces for the development of social skills.
State the basic principles of group's dynamics as a space for social learning.
Differentiate the prevalence and forms of emotional and behavioral difficulties/disorders.
Select appropriate basic pedagogical response principles based on the emotional and behavioral difficulties/disorders of children and youth.
Define approaches to promoting social skills, plan them, and apply them in practice.
Appropriately manage their own emotions when working with more challenging children and adolescents.
Analyze and evaluate the conducted workshop on promoting social skills through a report.

Metode poučevanja in učenja:

Interaktivno predavanje, diskusija, primeri, sodelovalno učenje, študija literature, prenos naučenega znanja v prakso in poročilo o izvedbi.

Learning and teaching methods:

Interactive lecture, discussion, examples, cooperative learning, literature study, application of acquired knowledge to practice and a report on its implementation.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Poročilo	100 %	Report

Reference nosilca / Lecturer's references:

Plavčak, D. (2024). The Families of Special Needs Children from the Perspective of Vulnerability. *Center for Educational Policy Studies Journal*, 14(2), 155–170.
<https://doi.org/10.26529/cepsj.1523>

Plavčak, D. (2022). Art-based help approach in social learning activities. *Pedagoška obzorja*, 37(3/4), 95–108.

Plavčak, D. (2020). *Socialne spretnosti učencev v osnovni šoli s prilagojenim programom*. Doktorska disertacija. Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	VLOGA DRUŽINE PRI ZGODNJI OBRAVNAVI (ECI)
Course title:	THE ROLE OF FAMILY IN EARLY CHILDHOOD INTERVENTION (ECI)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program za izpopolnjevanje Delo z otroki in mladostniki s težavami na področju socialnega vključevanja	/	1.	2.
Študijski program za izpopolnjevanje Work with children and adolescents with problems in the field of social inclusion	/	1 st	2 nd

Vrsta predmeta / Course type Izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10		30			140	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Doc. dr. Bojana Globačnik

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pozitivno ocenjeno poročilo je pogoj za pristop k pisnemu izpitu.

Prerequisites:

A positively evaluated report is a condition for taking the written exam.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Sodoben koncept obravnave družine z otrokom s posebnimi potrebami v zgodnji obravnavi (medicinski proti socio – kulturni koncept).

Opredelitev zgodnje obravnave in skupin otrok, ki jih vključuje.

Osnovna načela zgodnje obravnave.

Intervju rutin in uvajanje rutin v družinsko življenje otroka s posebnimi potrebami.

Organizacijske, zakonske in materialne možnosti pomoči družinam z otroki s posebnimi potrebami v zgodnji obravnavi.

Modern family concept in Early Childhood Intervention (ECI) (medical vs. socio-cultural approach).

Definition and target groups of children in ECI.

The basic principles of ECI.

Interview of routines and their implementation in family life of a child with special needs.

Organisational, legislative and economic support options for families with children with special needs in ECI.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Temeljna literatura (Basic literature):

Čačinovič Vogrinčič, G. in Mešl N. (2019). *Socialno delo z družino: soustvarjanje zelenih izidov in družinske razvidnosti*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Kodele, T. in Mešl, N. (ur.) (2013). *Otrokov glas v procesu učenja in pomoči: priročnik za vrtce, šole in starše*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Globačnik, B. (2012). *Zgodnja obravnava*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.

Jurišić, D. B. (2017). *Družine in rutine: priročnik za izvajalce zgodnje obravnave*. Ljubljana: Izobraževalni center Pika, Center Janeza Levca.

Dodatna literatura (Additional literature):

/

Cilji in kompetence:

Študenti pri učni enoti:

Razumejo pomen preventivnosti zgodnje obravnave za vse otroke s v predšolskem obdobju.

Usvojijo osnovne kompetence za komuniciranje in delo z družino.

Znajo izvesti intervju rutin in na osnovi tega izdelati strategijo delovanja družine.

Objectives and competences:

Students in the learning unit:

Understand the importance of prevention in ECI for all preschool children.

Learn basic competences for communication and work with family in ECI.

Know how to conduct an interview of routines and implement the new strategy in family life.

Predvideni študijski rezultati:

Študenti bodo:

Analizirali stanje družine (ekonomski in socialni vidik).

Ocenili položaj otroka s posebnimi potrebami v različnih oblikah družin.

Določili prednostna področja obravnave za posameznega otroka s posebnimi potrebami.

Opisali izvedbo intervjuja rutin.

Intended learning outcomes:

Students will:

Analyze the family's situation (economic and social aspect).

Assess the position of the child with special needs in different types of families.

Define priority areas of intervention for each child with special needs.

Opisali, kako poteka svetovanje in prilagajanje glede na otrokove dodatne potrebe v širšem okolju. Analizirali primer dobre prakse Centra za zgodnjo obravnavo in delo v razvojnem oddelku rednega vrtca (ekskurzija).	Describe the conduct of routine-based interviews. Describe how counseling and adaptations are made according to the child's additional needs in broader environment. Analyze the example of good practice in Center of ECI and in the development department of a regular nursery (excursion).
---	--

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, samostojno delo udeležencev, razlaga, praktični primeri, ekskurzija.

Learning and teaching methods:

Lectures, individual work of students, explanation, case studies, excursion.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit	70 %	Written exam
Poročilo	30 %	Report

Reference nosilca / Lecturer's references:

Globačnik, B. (2019). Nastanek in razvoj strokovnega centra za slepe in slabovidne otroke 2004-2019. V N. Čelešnik Kozamernik (ur.). *Celostna obravnava, vseživljenjsko učenje in socialna vključenost oseb z okvaro vida: zbornik ob 100. obletnici šole za slepe in slabovidne* (str. 303–311). Ljubljana: Center IRIS - Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe.
<https://www.dlib.si/results/?euapi=1&query=%27keywords%3dcelostna+obrnava%2c+vse%27C5%BEivljenjsko+u%C4%8Denje+in+socialna+vklju%C4%8Denost+oseb+z+okvaro+vida%27&sortDir=ASC&sort=date&pageSize=25>

Globačnik, B. (2021). Možnosti izobraževanja za predmet zgodnja obravnava [Opportunity of professional education and training for Early Childhood Intervention] V J. Tekavc in A. Lipovec, (ur.). *Mednarodna znanstvena konferenca Perspektive razvoja izobraževanja učiteljev: zbornik [International Scientific Conference Perspectives on Teacher Education and Development: abstract book]* (str. 20). Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta. <https://pef.um.si/wp-content/uploads/2023/04/Zbornik-prispevkov-1.pdf>

Globačnik, B. (2020). Obravnava in učenje otrok z avtizmom. *Didakta*, 30(207), 4–7.